

VINERI • 4 SEPTEMBRIE 2009 • ANUL LIX NR. 36

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

Quo vadis, Micherechi?

1 septembrie, prima zi de școală

Copii români din lume, în tabără la Eforie

CALENDAR ORTODOX

7 septembrie, luni – Înainteprăznuirea Nașterii Maicii Domnului; Sf. Mc. Sozont.
8 septembrie, marți – (†) Nașterea Maicii Domnului.
9 septembrie, miercuri – Sf. și Dreptii părinți Ioachim și Ana; †) Sf. Cuv. Dimitrie de la Vorona.
10 septembrie, joi – Sf. Mc. Minodora, Mitrodora și Nimfodora; Sf. Pulheria împărăteasa.
11 septembrie, vineri – Cuv. Teodora din Alexandria.
12 septembrie, sâmbătă – Sf. Mc. Autonom, Macedonie și Teodul (Sâmbăta dinaintea Înălțării Sf. Cruci).
13 septembrie, duminică – † Înainteprăznuirea Înălțării Sf. Cruci; Sf. Sfințit Mc. Corneliu Sutașul; †) Cuv. Ioan de la Prislop.

AGENDĂ

7 septembrie
1745 – s-a născut Samuil Micu-Clain, istoric, lingvist, profesor român, unul din corifeii Școlii Ardelene.
1850 – s-a născut, la Roman, chimistul și medicul Constantin Istrati, unul dintre fondatorii Școlii românești de chimie.

8 septembrie
1907 – s-a stins din viață, la Oradea, poetul și jurnalistul Iosif Vulcan.

9 septembrie
1804 – un violent incendiu pustiește Bucureștiul, distrugând Curtea Domnească și o bună parte din oraș.

10 septembrie
1919 – la Saint-Germain en Laye se semnează Tratatul de Pace dintre Puterile Aliate și Austria (prin care, printre altele, se recunoaște unirea Bucovinei cu România).

11 septembrie
1877 – se naște fizicianul englez James Jeans, care a susținut că materia este creată în mod continuu în univers.

12 septembrie
1882 – s-a născut scriitorul Ion Agârbiceanu.
1912 – s-a stins din viață Zenobia Drăgan, soția lui Ștefan Rusu, ctitorii bisericii ortodoxe din Otlaca-Pustă.

13 septembrie
1913 – a murit, într-un accident aviatic la Bănești-Câmpina, Aurel Vlaicu, pionier al aviației mondiale.

Citatul
săptămânii

„Un singur lucru nu poate Dumnezeu:
să ne mântuiască fără consimțământul nostru.”

Nicolae Steinhardt (1912–1989)

București

Ședința comună a guvernelor
României și Ungariei

Capitala României va găzdui următoarea ședință comună a guvernelor ungar și român, care se va desfășura în ziua de 10 octombrie – a anunțat purtătorul de cuvânt al Palatului Victoria de la București, *Ioana Muntean*.

Agenda de lucru a celei de-a cincea reuniuni, care va fi stabilită în detaliu de reprezentanții celor două

Cabinete, va cuprinde acorduri bilaterale și acte normative care vor ajuta la realizarea obiectivelor celor două state vecine. Ungaria și România au în vedere și dezvoltarea unei politici regionale comune, în principal în domeniile energiei și transporturilor.

Guvernele de la București și de la Budapesta au stabilit în 2005 organizarea

de ședințe comune anuale, în care să discute probleme de interes bilateral. Anul trecut, Ungaria a găzduit la Seghedin cea de-a patra ședință comună româno-maghiară. Printre locațiile posibile ale reuniunii de anul acesta s-a amintit și orașul Cluj, dar până la urmă Guvernul Boc a decis ca întâlnirea să aibă loc la București. E.I.

Budapesta

Forumul Minorităților

La sesiunea din toamnă am dori să se decidă ca guvernul până când să fie obligat să elaboreze legea referitoare la reprezentarea în Parlament a minorităților – a declarat pentru MTI *Szili Katalin*, președinta Parlamentului de la Budapesta, după ședința de luni, 24 august, a Forumului Minorităților Naționale și Etnice din Ungaria. Din acest forum fac parte președinții autoguvernărilor pe țară ale minorităților.

Szili a apreciat drept rezultat al acestui Forum că la lucrările sesiunii de toamnă a Parlamentului a fost introdusă propunerea membrilor Forumului și s-a introdus în legea recen-

sământului care urmează să fie votată, ca la recensământul din 2011 să se pună și întrebări referitoare la apartenența etnică, ca astfel să se poată face comparație cu datele din 2001. Forumul propune ca Legea Electorală să se modifice în așa fel ca după alegerile minoritare locale să nu se mai aștepte o jumătate de an până la alegerile autoguvernărilor județene și celor pe țară. La ședința de luna trecută s-a mai trecut în revistă și înființarea unei comisii minoritare în cadrul Fondului Cultural Național. Forumul Minorităților se va mai întruni o dată în acest an, pe 13 noiembrie.

E. Iova

Micherechi

Seri duhovnicești

Adunarea „Oastea Domnului” din Micherechi organizează începând de vineri, 11 septembrie și până duminică, 13 septembrie, cu începere de la ora 17.00, un nou ciclu de seri duhovnicești. La program sunt invitați preoții *Mihai Tocai* din Oradea și *Mircea Winter* din Salonta. Osta-

șii din Micherechi vor avea în mijlocul lor frați din Bucium și din Avram Iancu. Pe 14 septembrie, după seriile de rugăciune, credincioșii vor avea ocazia să participe la un pelerinaj la Mănăstirea Prislop, organizată de Oastea Domnului din localitate.

A.C.

Bichiș

Hramul
bisericii

Biserica ortodoxă română din Bichiș poartă hramul Nașterii Maicii Domnului. Pe 8 septembrie, în ziua de Sântămăria Mică, credincioșii din oraș vor sărbători hramul acestei biserici, care este și paraclis episcopal și este singura biserică dintre ctitoriile macedoromânilor stabiliți în Ungaria, care a rămas în cadrul Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Sfânta Liturghie va fi săvârșită cu începere de la ora 9.00, de către *PS Episcop Siluan*, înconjurat de un sobor de preoți. După slujbă, se va face o rugăciune de pomenire pentru cel care a fost pr. *Mihai Ghiba*, primul preot al acestei biserici, de la a cărui trecere în veșnicie în luna decembrie a acestui an se vor împlini 200 de ani. Ceremonia se va încheia cu depunerea jerbelor de flori la crucea preotului *Mihai Ghiba*, aflată lângă intrarea principală a bisericii.

A.B.

Telefonul redacției:
661463-152

Din cauza spațiului redus, nu putem publica în varianta tipărită a Foii românești toate știrile și informațiile de care dispune redacția noastră. Mai multe materiale puteți citi pe internet: www.foaia.hu sau www.stiridinungaria.blogspot.com

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Prima zi la școală – elevii clasei întâi de la școala românească din Iula
(Foto: Ana Cioca)

1 septembrie, prima zi de școală

Vara a trecut atât de repede... Parcă ieri curtea școlii răsună de voioșia elevilor care așteptau vacanța cu nerăbdare. E 1 septembrie și școala a început din nou! Curțile școlilor răsună iarăși de glasurile vesele ale copiilor, holurile și sălile de clasă sunt pline de elevi cu chipurile vesele de bucuria revederii. Pentru copiii care intră pentru prima dată în băncile școlii, această dată înseamnă o nouă etapă din viața lor. Pentru ei, doamna învățătoare va deveni a doua mamă, care îi va lua sub aripa ei protectoare. La început de an școlar, am sunat la fiecare școală românească, întrebând despre noutățile de la început de septembrie.

Școala românească din Aletea are în total 28 de elevi, dintre care 4 vor învăța în clasa întâi. La școala generală predă șase profesori stagiați și doi profesori în regim de plată cu ora.

Clopoțelul școlii generale din Apateu a sunat prima dată pe 1 septembrie. În băncile școlii din Apateu s-au așezat 113 elevi, dintre care 10 s-au înscris în clasa întâi. În anul 2007, școala generală din Mezősas s-a afiliat cu școala generală din Apateu.

La Bătanian deschiderea anului școlar a avut loc la 1 septembrie, în clasa întâi fiind înscriși 14 elevi. Din anul trecut, elevilor bătanieni li se asigură un nou spațiu de funcționare. În corpul didactic sunt doi profesori noi, o învățătoare care a absolvit anul acesta Institutul Pedagogic din Szarvas, *Simona Forogău* și o profesoară de română și maghiară, *Viorica Sferle*.

La fel, și la școala generală bilingvă din Bedeu au început cursurile pe 1 septembrie, având un efectiv total de 42 de elevi, din care 4 sunt în clasa întâi. Școala din Bedeu funcționează în comasare cu cea din Săcal, unde din toamna acestui an învață în total 141 de elevi. Nouă elevi sunt în clasa întâi.

La școala generală din Cenadul Unguresc serbarea de deschidere a noului an școlar a avut loc pe 1 septembrie. În anul școlar 2009/2010 s-au înscris 112 elevi dintre care 19 au început clasa întâi. De la 31 august 2009, școala generală din Cenadul Unguresc a fost comasată cu școala generală din Apátfalva, care se află la 3 km distanță. Profesor de limba română este *Eva Ruja Molnár*.

Clasa întâi
din Micherechi

La școala românească din Chitighaz în acest an școlar s-au înscris în total 120 de copii, 9 elevi fiind de clasa întâi. În instituția de învățământ 15 profesori așteaptă elevii pentru predarea noilor cunoștințe, dintre care 7 sunt învățători.

Bucuria începerii noului an școlar s-a putut citi și pe fețele școlarilor de la școala și liceul românesc din Julia. Serbarea de deschidere a anului școlar a avut loc luni după-masă, 31 august, unde după cuvintele de bun venit ale directorului *Maria Gurzău Czeglédi*, *PSS Siluan*, Episcopul românilor din Ungaria a binecuvântat începerea anului școlar. Ceremonia a con-

Cu ocazia începerii unui nou an școlar, Consulatul General al României la Julia, urează tuturor cadrelor didactice multă sănătate și putere de muncă, iar elevilor mult succes la învățătură.

Ioan Fodoreanu
Consul general

tinuat cu prezentarea micilor vârstare din clasa I, în număr de 25, a căror învățătoare este *Eva Pătaș Sabău* și a tinerilor din primul an de liceu. Liceul „N. Bălcescu” se mândrește și în acest an cu două clase paralele în anul întâi, cu un efectiv de 24 de elevi, dirigită fiind *Vera Gurzău Cser*, și o clasă în anul pregătitor de limba română, cu un efectiv de 8 elevi a căror dirigintă este *Florica Santău*. Școala are noi cadre didactice, *Vasile Cozma*, profesor de istorie și *Mihai Czeglédi*, pedagog la cămin, precum și o nouă secretară, *Emilia Gombos Boca*.

La Micherechi deschiderea noului an școlar a avut loc pe 31 august, când elevii au primit și manualele școlare. Ca de obicei, elevii de clasa întâi, care au pășit pentru prima dată pragul școlii, au fost conduși de către educatoarele lor. La școala bilingvă din sat sunt înscriși 201 copii, iar 22 sunt elevi în clasa întâi. În corpul didactic au intervenit schimbări: în locul regretatei învățătoare *Lucreția Cozma Rocsin* va veni doamna *Eva Bordaș Ruja*, iar istoria va fi predată în noul an școlar de profesorul *Tiberiu Cora*.

Școala generală din *Medgyesegyháza* se mândrește cu un efectiv de 414 elevi, cu elevi din 8 sate învecinate. 18 elevi din *Otlaca-Pustă* (unde nu mai este școală) au început anul școlar în băncile școlii generale din *Medgyesegyháza*. În clasa întâi s-au înscris 2 elevi din *Otlaca*. Orele de română sunt ținute de profesorul *Daniel Negrea*.

Limba română se mai învață și în școlile din *Leucușhaz* și *Furta*. Școala din *Leucușhaz* are un efectiv de 159 de elevi, dintre care 22 sunt elevi în clasa întâi. La cursurile inferioare orele de română sunt ținute de învățătoarea *Anica Kovács Tóth*, iar elevilor din clasele superioare le predă *Ana Iuhás*. La școala din *Furta* învață în total 125 de elevi, din care 16 sunt în clasa întâi. Orele de română sunt ținute de învățătoarea *Irina Pop*.
Ana Cioca

EDITORIAL

Quo vadis, Micherechi?

Să scrii despre satul tău natal este un lucru destul de riscant, mai ales atunci când nu amintirile din copilărie vrei să ți le așterni pe hârtie. Sunt de acord că satul natal este la fel ca mama, tata, frații, bunicii sau credința – un lucru sfânt, despre care vorbești numai de bine și cu dragoste. Sau cu durere. Pentru că te doare atunci când vezi că ceea ce este scump pentru tine este beteg.

Asta simt eu mai nou în legătură cu satul meu natal, Micherechi. Această localitate din estul Ungariei, lipită de granița cu România, lângă Salonta, este în curs de a-și pierde tot specificul pentru care este cunoscut și recunoscut nu doar în țară, ci și peste hotare. Trei lucruri au făcut din Micherechi ceea ce este azi: limba română, dansurile specifice și legumicultura. Dacă acestea nu ar fi, satul meu natal ar fi un sat ca oricare din marea pustă maghiară.

De circa patru decenii, micherechenii își distrug sănătatea zi de zi cu munca grea din sere, cultivând castraveți, ardei sau roșii. De prin anii 1980, au devenit curiozitatea pieței en-gros din Budapesta, nu doar pentru că tot satul se ocupa de cultivarea castraveților, ci și pentru că vorbeau între ei o altă limbă decât maghiara. Micherechenii de atunci erau recunoscuți și pentru că erau uniți, se solidarizau unii cu alții. Pe acele vremuri, nu era nevoie de asociații ale legumicultorilor pentru a fi protejați, pentru că era cel mai normal lucru să se ajute oamenii unii pe alții. Azi, lumea s-a înrăit, și cu toate că ar fi nevoie de o organizație care să le reprezinte și să le apere drepturile, oamenii nu mai au încredere în nimeni.

Budapestanii nu doar de aceea știau de satul Micherechi, pentru că mâncau salată din castraveți cultivați în acest sat, ci și pentru că niște renumiți folcloriști maghiari, încă de prin anii '50-'60 au străbătut ulițele strâmbe ale acestui sat pentru a descoperi țărani care dansează și cântă altfel decât ei. Drept rezultat a fost că dansatori și muzicanți din Micherechi au jucat încă în anul 1958 în filmul „Contrabandiștii” al regizorului *Máriássy Félix*. Ar fi un lucru curios să aflăm câte televizoare au fost pe atunci în tot satul. Cred că nu multe. Apoi, în 1984 a apărut primul disc cu muzică românească din Ungaria, iar în 1988 și 1993, tinerii dansatori din Micherechi au cucerit inimile tuturor spectatorilor concursului de talente „Cine ce știe?” și prin asta în toate cercurile folclorice din țară dansurile și cântecele populare din Micherechi au ajuns în top. Azi nu prea există nici un ansamblu popular de seamă, care să nu aibă în repertoriu dansurile din Micherechi.

Pe lângă toate acestea, însă, cel mai distinct semn al micherechenilor a fost până nu demult că tot satul, peste 90% dintre locuitori, au vorbit... limba română. Azi doar oamenii mai în vârstă vorbesc românește, dar și ei doar la biserică sau între ei, căci cu copiii și, mai ales, cu nepoții lor nu se mai înțeleg pe limba strămoșilor. Azi dacă treci pe o uliță din sat și vezi copii jucându-se, aceștia se joacă numai în ungurește. Nici în curtea grădiniței sau a școlii nu prea mai ai șanse să auzi vreo vorbă românească. Argumentul preferat al celor care se simt responsabili pentru acest lucru este că majoritatea copiilor vin din familii mixte. Dacă s-ar încumeta totuși cineva să facă niște calcule, cercetând familiile din care vin școlarii și preșcolarii de azi, cu siguranță ar reieși că cei mai puțini sunt cei care au mamă româncă și tată ungur, sau invers, iar majoritatea sunt din familii româno-române (micherechean cu micherechean sau micherechean căsătorit cu român originar din România). Deci, argumentul preferat schiopătă destul de tare. Adevărul adevărat este că asimilarea lingvistică a micherechenilor se face, în primul și în primul rând, din neglijență, comoditate și iresponsabilitate. Quo vadis, Micherechi? Încotro te-ndreapți?

Eva Iova

Pe scurt...

ALEGERI ÎN ROMÂNIA

Ministrul Dezvoltării Regionale și Locuinței, *Vasile Blaga*, a anunțat data alegerilor prezidențiale de anul acesta, care vor fi organizate pe 22 noiembrie, s-a stabilit în urma ședinței de luni a Coaliției. În cazul în care va fi organizat un al doilea tur de scrutin, acesta se va desfășura în data de 6 decembrie.

„OEDIPE” A DESCHIS FESTIVALUL „GEORGE ENESCU”

A XIX-a ediție a Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu” a debutat duminică seara cu o nouă montare a operei enesciene „Oedipe”. Realizat de Opera Națională din București, în coproducție cu Theatre du Capitole du Toulouse, în regia lui Nicolas Joel, spectacolul îl are ca protagonist în distribuția inaugurală pe celebrul solist Franck Ferrari. Opera „Oedipe” a fost compusă de George Enescu în perioada 1921–1931, ea fiind dedicată soției sale, Maria Tescanu Rosetti. Premiera mondială a operei a avut loc la Paris, pe 13 martie 1936, și s-a bucurat de un mare succes. Cea de-a XIX-a ediție a Festivalului „George Enescu” se desfășoară în perioada 30 august – 26 septembrie 2009 și include peste 130 de manifestări. Cotidianul „The Independent” a plasat deja Festivalul Enescu printre primele șase evenimente muzicale clasice ale lui 2009.

„ANOTIMPURILE MELE...”

Este vorba despre o serie de spectacole ce vor purta publicul pe aripile culturii, conduși de *Tudor Gheorghe*. Ciclul de spectacole va începe în luna septembrie și va dura mai mult de două luni. Spectacolele vor avea loc în peste 20 de orașe din România. În capitală, reprezentarea va avea loc pe 29 septembrie, în 30 octombrie artistul va concerta la Timișoara, în 13 noiembrie la Filarmonica din Arad, iar pe 14 noiembrie la Filarmonica din Oradea. Pe parcursul a două ore, maestrul Tudor Gheorghe va fi acompaniat de nu mai puțin de 40 muzicieni și alte 30 de voci minunate ale orchestrei și corului Teatrului liric „Elena Teodorini” din Craiova, sub bagheta dirijorului Marius Hristescu.

Carte despre tăierea porcului
și fiertul pălincii

Cu ajutorul unui proiect transfrontalier la care au lucrat un grup de cercetători de la Complexul Muzeal Arad și Direcțiunea Muzeelor din județul Bichiș, a apărut recent cartea intitulată „Satul românesc și unguresc în contextul integrării și al globalizării”. Activitatea de cercetare a fost efectuată de echipa de proiect din cadrul celor două instituții compuse din arădenii *Sorin Sabău* (conducătorul proiectului), *Elena Rodica Colta* (etnograf), *Gabriel Halmăgean* (istoric), etnografii *Andó György* și *Emilia Martin* și muzeograful *Elena Csobai* de la Direcțiunea muzeelor județului Bichiș. Aceștia și-au început cercetarea de teren în primăvară, în 12 localități din România și Ungaria, în cadrul unui program transfrontalier, al celor două muzee, de armonizare a culturii tradiționale la legislația europeană.

Volumul conține ocupații tradi-

ționale și superstițiile legate de acestea, date istorice, norme legale și interviuri. Toate acestea încearcă să formeze o imagine despre importanța pe care o are aceste ocupații în viața oamenilor de la țară.

A.B.

Valeriu Leu a plecat
din Banat...

Ultimele zile ale acestei vacanțe mi-au adus o veste tristă: *Otilia Hedeșan*, decan al Facultății de Litere a Universității de Vest din Timișoara, m-a anunțat cu amărăciune că, după o lungă boală necruțătoare, a încetat din viață un prieten comun, om de excepție și specialist valoros: istoricul Valeriu Leu.

Dr. Valeriu Leu a fost cercetător științific la Muzeul Banatului Montan din Reșița. A fost preocupat de cartea veche românească, de memorialistică și de istoria orașului a Banatului. Dintre lucrările publicate (ca autor sau coautor): Banatul între arhaic și modern (1993); Din istoria frontierei bănațene (1996); Studii istorice bănațene (1997); Modernizare și imobilism (1998). A coordonat, împreună cu Nicolae Boșcan, Cronologia Europei Centrale (Editura Polirom, 2001). A fost specialist expert în Comisiile de doctorat de la Universitatea „Babeș-Bolyai” și secretar executiv al Asociației Istoricilor din Transilvania și Banat. A fost premiat pentru activitatea sa în anul 1996 de către Academia Română.

A fost profund interesat de situația românilor din jurul granițelor României, a participat la manifestări științifice organizate de comunitățile românești din Serbia

și Ungaria. A fost membru în colegiul de redacție al revistei „Conviețuirea” din Seghedin.

În anul 2004 a participat la un simpozion istoric româno-maghiar, organizat la Seghedin, ocazie cu care declara: „*Ca să judeci corect trebuie să te pui întotdeauna în pielea celui alt, fiindcă nimeni nu este bun sau rău în esență sa, ci doar conjuncturile ne pot pune într-o situație sau alta. (...) Cred că acum facem o istorie fără inhibiții. Suntem chiar foarte curioși să știm ce au descoperit colegii unguri și invers. Acum începem să ne dăm seama că această istorie pe care noi am împărțit-o pe felii este una singură. Istoria, ca și lumea, poate fi văzută diferit, în funcție de unde o privești. Eu, de exemplu, văd lucrurile puțin mai diferit de la Reșița, dar asta nu înseamnă că sunt posesorul adevărului absolut. Este doar o diferență de perspectivă.*” (Foaia românească, 23 iulie 2004, consemnat de Tiberiu Boca și Ștefan Crâsta)

Valeriu Leu a devenit prea devreme „posesorul adevărului absolut”, căci lumea aceasta avea încă atâta nevoie de profunzimea, de inteligența și de modestia sa. Îl plângem și noi, alături de Banatul său Montan, pe care l-a iubit nespus. Să se odihnească în pace și în binecuvântare!

Mihaela Bucin

Premiu
„Pentru cultura
minorităților”

Institutul Cultural Maghiar va acorda și în 2009 distincția pentru recunoașterea activităților culturale ale minorităților naționale și etnice din Ungaria. Distincția „Pro Cultura Minoritatum Hungarie” („Pentru cultura minorităților din Ungaria”) se acordă celor persoane sau organizații, care au desfășurat o activitate lăudabilă pentru păstrarea, dezvoltarea patrimoniului cultural în limba maternă a minorităților naționale și etnice din Ungaria: bulgari, țigani, greci, croați, polonezi, germani, armeni, români, rusini, sârbi, slovaci, sloveni, ucraineni. Acele persoane sau organizații pot primi această distincție, care contribuie la conviețuirea popoarelor din Bazinul Carpatic, conviețuire bazată pe toleranță în domeniile: viața publică culturală, artă, mass-media de naționalitate, mecena al culturii de naționalitate, etc.

Și anul acesta se vor acorda 8 distincții, care vor fi înmânate pe 13 decembrie, la Gala Naționalității, organizată cu ocazia Zilei Minorităților din Ungaria.

Recomandările pentru această distincție vor fi făcute prin fișa de propunere care poate fi obținută de pe site-ul www.erikanet.hu sau o puteți cere și de la redacția noastră. Propunerile vor fi trimise pe adresa Institutului Cultural Maghiar, până pe **30 septembrie** (MMIKL, „Gala Naționalității”, 1011 Budapesta, piața Corvin nr. 8, e-mail: lukacsm@mmi.hu).

A. Butar

Marian Cozma
în All Star 2008

Doi handbaliști români au fost aleși în echipa All Star a sezonului trecut al campionatului Ungariei. Cea mai bună extremă dreaptă a fost jucătorul formației Pick Szeged, *Valentin Ghionea*, iar cel mai bun pivot a devenit *Marian Cozma* de la MKB Veszprém, asasinat în luna februarie a acestui an. Anunțarea echipei All Star a campionatului maghiar a avut loc sâmbătă trecută, 29 august, la Kecskemét, înaintea disputării supercupei Ungariei, dintre MKB Veszprém și Pick Szeged, câștigată de fosta formație a lui Marian Cozma.

T.B.

Încheierea ediției: marți, ora 18.00

www.foaia.hu

Copii români din lume, în tabără la Eforie

Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în colaborare cu Ministerul Tineretului și Sportului din România a desfășurat pe perioada vacanței de vară programul ARC 2009. Acesta a constat în organizarea taberelor pentru copiii români care locuiesc în afara granițelor României. Scopul acestor tabere a fost, în primul rând, realizarea unui contact direct al tinerilor etnici români cu realitățile din România și dezvoltarea abilităților de comunicare în limba română. (Despre primele două tabere, care s-au desfășurat în Delta Dunării și la Poiana Pinului v-am relatat deja în numerele anterioare ale săptămânalului nostru.) Tabăra de la Eforie Sud a avut loc în perioada 20-26 august și a reunit etnici români din 17 țări. La ultima serie de tabere din cadrul Programului ARC a participat și un grup alcătuit din 39 de elevi români din Ungaria, însoțiți de profesorii lor. Vineri, 21 august s-a făcut deschiderea oficială a taberei, la care a

participat *Traian Băsescu*, președintele României, *Cristian Diaconescu*, ministrul Afacerilor Externe, *Sorina Plăcintă*, ministrul Tineretului și Sportului și *Eugen Tomac*, secretar de stat, șeful DRRP. Copiii au avut ocazia să viziteze orașul Constanța și Mamaia. În timpul liber,

ei au avut organizate diferite activități, concursuri sportive, au putut alege fotbal, baschet, tenis de masă sau jocuri de socializare pe plajă. În aceste câteva zile, elevii s-au bucurat de litoralul românesc împreună cu prietenii și cu dascălii lor.

A. Cioca

În turneu la Cluj-Napoca

Săptămâna trecută am fost într-un turneu la Cluj-Napoca cu ansamblul de dansuri populare „Gheorghe Nistor” din satul meu natal. Anul acesta am avut ocazia să prezentăm îndrăgitele dansuri populare pe mai multe scene din țară și străinătate. Așadar, după Festivalul Castraveților, la câteva zile ne-am pregătit pentru drumul spre Cluj. Când am ajuns la Cluj, ne-am cazat la un liceu. Ne-a plăcut foarte mult cum a fost organizată toată primirea noastră. În

centrul Clujului a fost spectacolul la care am dansat și noi. Au fost cinci grupe de dansatori, din Italia, Croația, din Cluj, de la Miercurea Ciuc și noi, cei din Micherechi. Am dansat în trei localități din apropierea Clujului. Au fost mulți spectatori, la care le-au plăcut programul nostru și ne-au aplaudat. Zece perechi am plecat din Micherechi, în total 20 de copii am dansat dansurile tradiționale din Micherechi: mânăntălu, ardelenescu, bătuta, duba și câmpinescu. Grupul de

dansatori din străinătate au prezentat dansurile lor. Am făcut și excursii în împrejurimi. Prima zi seara am avut spectacol. A doua și a treia zi programul s-a desfășurat în satele din apropierea Clujului. Amintirea cea mai plăcută a fost pentru noi, când am făcut cunoștință cu dansatori din alte țări. Ne-a plăcut mult la Cluj, a fost o excursie obositoare, dar foarte plăcută și ne-am întors acasă cu multe amintiri plăcute.

Jenifer Iuhas, Micherechi

Sfânta Taină a Cununiei

Prin taina nunții, mirii sunt binecuvântați de Sfânta Treime, pentru că sunt chemați la aceeași unitate desăvârșită a dumnezeirii. „Hotarul dragostei este ca doi să devină una”, sau „un trup”, o singură ființă, cum zice Scriptura. Pe 22 august, mirele *Adam Sucigan* și mireasa *Monica Rocsin*, au pășit în fața lui Dumnezeu și a sfântului altar pentru a primi această Sfântă Taină a Cununiei și a deveni un trup. Această unire a tinerilor a fost săvârșită de *PS Siluan*, episcopul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria, înconjurat de un sobor de preoți. Mirii au fost conduși în fața altarului de nașii *Roland Ruja* și *Maria Ruja*.

A.C.

Pe scurt...

ALETEA

În urma ședinței consiliului local care a avut loc la Aletea în ziua de 31 august s-a hotărât ca postul de director al școlii românești să fie ocupat de *Petru Selejan*, care a primit un mandat pe 5 ani.

MICHERECHI

Echipa de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” din Micherechi a avut posibilitatea în primăvara acestui an să depună un proiect intitulat „Tengertanc” pentru a obține finanțare de la Ministerul Educației și Culturii. Reușita acestui concurs a adus echipei un venit de 300.000 forinți pentru înnoirea costumelor.

POCEI

Pe 24 august, la Valea lui Liman din județul Timiș a avut loc o nouă ediție a festivalului „Nedeea Românilor de Pretutindeni”, care a adunat bănașenii iubitori de folclor, unde cântecul și dansul popular autentic au făcut parte din cea mai îndrăgită sărbătoare câmpenească. Alături de ansambluri profesioniste din România, a evoluat și ansamblul din Pocei, condusă de *Gheorghe Gros* din Chitighaz.

VECHERD

Duminică, 30 august, după Sfânta Liturghie săvârșită în biserica ortodoxă din Vecherd de preotul *Cosmin Pop*, au fost sfințite acoperămintele pentru sfânta masă și altar, confecționate în atelierele de la Mănăstirea Gai. Veșmintele s-au cumpărat din donații ale credincioșilor din localitate, aproape jumătate din sumă (50 mii forinți) fiind lăsată pentru biserică de răposata Maria Ciordaș.

BUDAPESTA

Pe 15 septembrie va apărea prima antologie comună a scriitorilor, poetilor și traducătorilor celor 13 minorități naționale din Ungaria, în îngrijirea Asociației „Barátság”. În antologie se va publica o selecție a articolelor publicate în ultimii 15 ani în paginile revistei „Barátság”. Volumul ilustrat de artiști plastici renumiți va cuprinde scrieri în limba maghiară și în limbile naționalităților conlocuitoare.

Școala românească din Julia a fost de la început pepiniera formării intelectualității românești, în special, în segmentul ei didactic. Absolvenții liceului julan, din primele generații, au devenit apoi profesorii școlii lor ducând rolul formării în alte generații pe istoria celor 60 de ani, înlocuind treptat profesorii „externi” ori cei importați din România. În plus, acestor prime generații le aparțin și profesorii formatori de dascăli și profesori, la nivelul școlilor superioare. Mihai Cozma și Gh. Petrușan constituie, pe drept cuvânt, prima formație de universitari ai comunității, trecuți prin școala julană.

Unei generații precoc, pusă în fața unor momente dificile pentru copilul de 10-11 ani de a decide asupra viitorului său, la ieșirea din satul de baștină, îi aparține, ca atâția din primii elevi ai școlii julane și Mihai Cozma. Bănuim starea sufltească a copilului de atunci Mihai Cozma, pus în fața a două realități presante: elanul de a învăța cât mai mult și a ajunge cât mai sus, dar și durerea cuibărită în firava inimă de copil la gândul ruperii de familie și plecarea într-o lume total străină și diferită de „paradisul” de acasă. Mihai Cozma a trăit pe viu această „rană” a sufletului său, pe care doar ambiția, hărnicia și entuziasmul implicării în actul învățării i-au tămăduit-o și închis-o cu vremea. Venirea la școala românească din Julia a funcționat nu atât ca motivație interioară, prematură pentru acea vârstă a școlarului de clasa a

Școala românească din Julia – 60 de ani (42)

Mihai Cozma

(1938–)

5-a, cât una sociologică, depășirea prin carte și învățatură a condițiilor de sărăcie și a complexelor de copii nevoiași și lucrători ai pământului.

Mihai Cozma se naște la 7 ianuarie 1938, la Micherechi, fiul lui Ioan Cozma și Maria Ciotea. Primele patru clase primare le face la Școala elementară ortodoxă din Micherechi, devenită ulterior Școala Generală de stat (1944–1948), având ca învățători și profesori pe Aurica Câmpian, Rápolthy Lászlóné, Székely Jánosné.

ghia), Gh. Santău (matematica, fizica), și încheie clasa a 8-a cu profesoara

Roșu. Cum clasa avea la început 21 de elevi, termină clasa a 8-a doar 14 din ei, în majoritate urmând liceul românesc. Astfel, Mihai Cozma traversează și cei patru ani de liceu concomitent cu viața de căminist (1952–1956), având ca diriginte pe Lőrinczi Zoltán, iar ca profesori pe Petru Silaghi – română, Hernádi Lajos – maghiară, Leu Margareta – matematică, Csala Iosif – fizică și chimie, Lucia Borza – română și rusă. La liceu începe să intre în activitatea teatrală și se

sa pentru studiul despre limba vorbită și raporturile sale cu limba literară. Participă ca profesor tânăr la stagii și cursuri de vară în România (Sinaia – 1968, Oradea – 1970), dar se implică puternic, cu mult elan și suflet, în consfătuirile profesorilor din comunitate. Două sunt ideile pe care le-a susținut cu tenacitate și constanță preocupare ca profesor formator al viitorilor profesori: prima legată de limba vie, a conversației, care trebuie mult mai mult activată decât limba standard, și cea de a doua, deschiderea orelor de română spre cunoștințe mult mai largi, spre multiculturalitate. Toată activitatea sa de cercetare și didactică s-a axat pe acești poli ai limbii, ca formă superioară de pas-

În operele lui Constantin Dobrogeanu-Gherea, Raicu Ionescu Lion, Anton Bacalbasa, Ion Păun-Rincio și a Sofiei Vădejde, mi observăm cîntările timpurilor trecute. Aceste opere arată problemele societății în care trăiește autorul. Acești artiști au înțeles rolul criticii realiste și au dus luptă pentru răspîndirea fetei „artă cu tendință”. Greșeli...

Din clasa a 5-a trece la Școala generală cu limba de predare română din Julia, locuind la căminul proaspăt inaugurat în noiembrie 1948, sub primul director Zaharia Unc. În anii de școală generală (1948–1952) clasa sa schimbă în fiecare an dirigintele, începând cu Molnár Gézané (matematica), apoi Kukla Rozália (ma-

de matematică Reisz Péterné. Dar a prins și trei directori, Frederic Wild, Bonis Lajos și Marosi Iulia. O vreme i-a avut ca profesori pe Gheorghe Negru (matematică), Sofia Secan (științe naturale), Dumitru Sabău (religie). Are colegi la cămin în clasa a 5-a, pe Ana Buta, Irina Goron, Sidonia Crișan, Ioan Luțai, Maria Mândruțau, Nicolae

implică în viața culturală a căminului, se antrenează în diferite concursuri sportive, își lărgeste mult aria de lecturi. Ca elev, avea pasiunea jocurilor de tip rebus, obținând chiar un premiu, dar și plăcerea spectacolului scenic, cu rolul lui Doboș într-o piesă de Tamási Áron. Aparținând celei de-a patra promoții, absolvenți în anul tomnatul tulbure al revoluției ungare, 1956, cu colegi chemați spre profesia de dascăl, Mihai Cozma urmează ca și aceștia școli superioare, în speță, Universitatea ELTE din Budapesta, secția română-istorie (1956–1961). Anul 1961 deschide cariera profesională a dascălului, pentru scurtă vreme profesor la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Julia, o dată cu Alexandru Király, apoi intră definitiv în învățământul superior, ca asistent universitar în 1962, la Catedra de română de la Școala Pedagogică din Seghedin. Pornea la drum cu gânduri îndrăznețe și proiecte complexe de la culegeri de folclor la pasiunea

trare și îmbogățire a identității, gândind reformist și argumentat sociologic. Soarta limbii române azi în comunitate confirmă semnalele pe care le-a dat, dar și o tristețe neîmpăcată a celui care, se pare, a propovăduit în deșert, dar care niciodată nu a dezarmat. Manualele și cărțile de limbă, articolele și studiile publicate – unele în *Foaia românească* în mai multe părți – atestă un spirit activ, harnic și sigur pe sine.

Pensionarea sa după anul 2000 și reactivarea pasiunii pescuitului ar putea bine alterna cu gânduri pentru o posibilă memorie a drumului parcurs de la școala primară din sat la popasul intersectat cu școala julană, din care s-a ridicat cu toată floarea intelectualității române din Ungaria. Profesorul Mihai Cozma aparține zestrei celor 60 de ani de școală julană, pe care o îmbogățește deopotrivă și-i dă lustru jubiliar.

Cornel Munteanu, Baia Mare
Urmează: 43. Alexandru Hoțopan, 44. Ana Crișan

Mihai Cozma (în spate, aproape de ușa de intrare), alături de dirigintele Lőrinczi Zoltán și colegii de clasă, în fața liceului, în anul școlar 1954–55

Întâlniri amicale de tenis între medici din Ungaria și România

Vineri, 28 august, pe terenurile de tenis ale Clubului Sportiv din Vésztő a avut loc o nouă întâlnire amicală a competiției tradiționale de tenis de câmp dublu bărbați între echipele Clubul Sportiv Universitar Târgu Mureș și echipa de tenis a Clubului Sportiv Vésztő, din a cărei selecționată fac parte și medici români din Jula. Baza sportivă din Vésztő dispune de trei terenuri de tenis, iar membrii clubului se întâlnesc aici de 13 ani consecutiv cu jucători de tenis, medici din Târgul Mureș.

„Aceste întâlniri sunt rezultatul relațiilor mele de prietenie cu *dr. Constantin Copotoiu*, șeful Clinicii de chirurgie din Târgu Mureș și rector al Facultății de Farmacie și Medicină din Târgu Mureș. Această colaborare dintre cele două cluburi sportive o avem de 13 ani. Întâlnirile au pe primul plan tenisul de câmp, dar încercăm să organizăm pentru oaspeții noștri și diferite programe la care să se simtă bine. Aceste întâlniri au contribuit permanent la adâncirea prieteniei dintre cele două localități și sperăm ca acestea să dureze încă mulți ani”, a menționat *dr. Anton Moldovan*, cu meritul căruia s-a format clubul sportiv din Vésztő.

Dr. Constantin Copotoiu de la Târgu Mureș, care tocmai se pregătea să intre pe teren, ne-a dezvăluit că totul a început ca o joacă, după care jucătorii s-au împrietenit atât de mult încât în fiecare an așteaptă cu nerăbdare să se întâlnească unii cu alții. „Timpul trece, trec și anii peste noi, ne dăm seama că tenisul este mai mult un pretext. Venim să ne simțim bine în zonă, la băile din Jula, și cu această deplasare facem și o cură balneară, pentru că vârsta o impune. Spuneam că este un pretext, dar se joacă cu ambiție, de fiecare dată e bine când câștigi, e și normal, nimeni nu vrea să fie învins, dar sportivi trebuie să-i recunoaștem pe cei mai buni și întotdeauna aici la noi cei mai buni au învins. La sfârșit are loc o masă colegială, unde ne strângem mâinile, se spun glume și toată lumea se simte foarte bine. La aceste jocuri amicale am avut ocazia să ne cunoaștem între noi, să avem opinii, să cunoaștem și opiniile altora, pentru că trăim într-o Europă deschisă, iar în această situație trebuie să fim mult mai deschiși să cunoaștem oamenii de lângă noi, din țările învecinate, să le știm năzuințele și împreună, pentru că suntem mulți prieteni, să ne creăm condiții plăcute și de sport, și de viață. Concursul este încă la început, dar oricum câștigător este sportul. Eu le doresc succes colegilor din Vésztő, le doresc succes și colegilor mei, și noi vrem să câștigăm. Oricum, câștigător este mișcarea și sportul”, a accentuat *dr. Constantin Copotoiu*.

„Iubesc foarte mult tenisul, joc de aproximativ 30 de ani, iar cu această echipă joc cam de 10 ani. Îmi place să vin aici, la cei din Vésztő și Jula. Aceste întâlniri nu constau doar în concursurile de tenis, ci în legături de prietenie viabile. Aceste prietenii rămân între noi și pe plan familial, ne întâlnim și în cursul anului. Sunt niște relații strânse și pe plan profesional, iar realitatea este, de fapt, aceasta ce se vede aici, nu ceea ce se arată la televizor”, a spus *Szepesi László*, care este secretarul președintelui UDMR, *Markó Béla*.

La întâlnirea amicală de anul trecut a fost pentru prima dată când echipa medicilor din Ungaria a învins, anul acesta însă au plecat acasă învingători jucătorii de la Târgu Mureș. Din echipa medicilor din Ungaria a făcut parte și *dr. Ioan Ciotea*, care atât cu participarea la competițiile de tenis, cât și financiar a susținut această întâlnire din partea Autoguvernației Românești din Jula.

A. Butar

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

7 SEPTEMBRIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo
16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport
16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo
17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

8 SEPTEMBRIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo
16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport
16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo
17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

9 SEPTEMBRIE, MIERCURI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo
16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport
16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

10 SEPTEMBRIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo
16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport
16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo
17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

11 SEPTEMBRIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo
16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport
16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo
17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

12 SEPTEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Reportaje, interviuri 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

13 SEPTEMBRIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Emisiune ecumenică 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe unele medii cu frecvențe de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 9 septembrie 2009 (m1 ora 13.45)

Reluare: vineri, 11 septembrie 2009 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

Emisiunea în limba română a Televiziunii Maghiare va prezenta, după câteva informații, un reportaj realizat la deschiderea anului școlar de la Liceul Românesc din Jula. În cea de-a doua parte a programului vom merge la Bătaia, unde am vizitat, în casa lui, un actor al Teatrului Național din București. Tomi Cristin este cunoscut și din numeroase filme românești, dar și din pelicule realizate cu Steven Seagal sau Wesley Snipes.

Realizator: Ștefan Crâsta

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior și îndeplinește și funcția de Centru Cultural Românesc pentru comunitatea românească din Ungaria.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Prețuri:

În camerele de cămin:
2.740 ft/persoană/noapte (pentru 1 – 2 noapte)
2.500 ft/persoană/noapte (mai multe nopți)

În camerele pensiunii:
3.200 ft/persoană/noapte (pentru 1 – 2 noapte)
3.000 ft/persoană/noapte (mai multe nopți)

Contacte:

e-mail: romiskgyula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

Vând teren de casă (630 mp) în apropierea Băilor Cetății din Jula, strada Fehérlő nr. 3. Detalii la telefon: +36-30/264-1335.

Editarea a 8 pagini din acest săptămânal sunt finanțate de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”.

*

E hetilap 8 oldalának megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.

Cununa Grâului, de la tradiție locală la eveniment cultural

Se împlinesc șase ani de când o sărbătoare organizată în comunitatea din Bucerdea Vinoasă, județul Alba, și catalogată inițial „o întâlnire cu fiii satului”, a devenit emblematică. Este vorba despre Sărbătoarea Cununa Grâului.

Totul a început în anul 2004, când sub patronajul Bisericii Ortodoxe din localitatea Bucerdea Vinoasă, păstorită de *pr. dr. Nicolae Bolea* și subsemnatul, sătenii au fost îndemnați să aducă la biserică din recolta de vară a câmpului pentru a fi sfințite. Au fost îndemnați în același timp să îmbrace straiele de sărbătoare ale strămoșilor, costumele populare, care a devenit un element pur decorativ pentru familia fiecăruia. A fost un moment de întrecere a fetelor în pregătirea

costumelor moștenite, când toți, de la mic la mare, de la tânăr la vârstnic au îmbrăcat portul nostru românesc. Deși decorul negru imprima starea de sobrietate, zâmbetul tinerilor, floarea din părul fetelor sau din pălării descrețea frunțile tuturor. Toți au răspuns cu multă căldură la îndemnul pe care tatăl meu preot Nicolae Bolea l-a făcut din fața sfântului altar. Vârstnicii au început atunci să povestească una alta despre viața satului lor din tinerețe și dialogul cu ei a scos la iveală informații neprețuite din viața comunității, neștiute sau poate intenționat ignorate.

Acesta a fost imboldul pentru familia noastră și am înființat Asociația Tradition Group, care a determinat culegerea de informații

menite să reconstituie un fragment din calendarul popular al unor vremuri de demult. Pas cu pas programul a fost gândit de un grup entuziast care încerca să impulsioneze și să povestească celor coopțați pentru organizare și punerea în scenă a programului, ceea ce se intenționa valorificarea patrimoniului cultural al zonei.

Prin reînvierea acestor pete albe, referitoare la trecutul satului nostru, am dorit să aducem în față câteva exemple pentru cunoașterea culturii populare, exemple pe care nu le putem simți și trăi mai bine decât reconstituind viața de altădată a unui sat transilvan așezat la poalele unei cetăți dacice, cu străzi înguste și prăfuite, prin regizarea obiceiurilor din calendarul popular cu membrii

ai comunității care vor deveni mai târziu adevărați „actori”. Astfel printr-o muncă consecventă s-au recuperat parte din tradițiile și obiceiurile zonei, încât în anul 2005 a fost pus prima dată în scenă „obiceiul Cununii” cu alaiul de secerători și dialogul clăcașilor cu gazda, urmat de un alt obicei al calendarului muncilor – șezătoarea. Sătenii curioși au acceptat să joace rolul strămoșilor lor în regizarea vechilor obiceiuri românești.

Anul acesta a adus cu sine o altă ediție a evenimentului. S-a făcut un film cu secerișul și Cununa grâului. Festivalul din acest an a cuprins și spectacolul de muzică folk în prezența artiștilor *Ducu Bertzi*, *Mihai Neniță*, *Mircea Vintilă* și *Narcisa*. Noutatea cea mai mare pentru această ediție a fost prezența comunităților din Transilvania care valorifică acest eveniment, precum și filmul de reconstituire a obiceiului secerișului în comunitatea din Bucerdea Vinoasă. Așadar, alaiul clăcii de secerători și aducerea cununii la gazdă a fost prezentată de patru localități: Bucerdea-Vinoasă, Hartagani-Hunedoara, Drăguș-Brașov și Salva-Bistrița.

Printre oaspeții noștri ne-a făcut bucuria de a participa și un grup de prieteni de români din Ungaria, conduși de doamna *Eva Bocsor Karancsi*. Cu siguranță ei vor fi vocea care vor spune despre tradițiile noastre românești copiilor și nepoților lor.

Preot Virgil Bolea

Otlăcanii din nou pe meleaguri românești

La 23 august am avut ocazia să participăm la o frumoasă sărbătoare în satul Bucerdea-Vinoasă din județul Alba, la serbarea „Cununa Grâului”. Cu sprijinul Asociației Culturale Românești „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă și a Asociației „Pentru Tradițiile și Viitorul Românilor din Megyesegyháza” am reușit să organizăm o excursie de două zile în România. Sâmbătă, 22 august, am pornit cu un grup de 34 de români din cele două localități spre

frumoasele meleaguri românești. Primul popas l-am făcut la Sibiu, unde am vizitat lăcașele de cult din oraș, mai multe muzee și cetatea. În după masa aceleiași zile am făcut o excursie la Păltiniș, la mormântul lui Constantin Noica, după care am făcut o tură cu telefericul, ceea ce a fost o experiență foarte plăcută pentru cei care au urcat pentru prima dată în teleferic. La reîntoarcere ne-am oprit și la Rășinari, unde am vizitat capela și mormântul lui Andrei Șaguna. Peste noapte am fost cazați la Miercurea Sibiului de unde a doua zi dimineața ne-am îndreptat spre Bucerdea-Vinoasă. În drum ne-am oprit la Ighiu, județul Alba, unde am avut asigurată masa și unde am fost așteptați la schitul reformat, de istoricul și preotul reformat *Gudor Botond*, care ne-a fost ghid prin orașul Alba și împrejurimi. Duminică după masă ne-am deplasat în satul Bucerdea-Vinoasă unde am fost primiți cu multă dragoste de prietenii noștri de la Asociația „Traditions Group” din localitate, al cărei președinte este *Zsolt Grigoruț* și de părintele *Virgil Bolea*. Aici am

participat la frumoasele programe culturale și concerte ale sărbătorii dedicate secerișului. Ne-am întors acasă cu amintiri, cu gânduri și imagini atât de plăcute că nu o să le uităm niciodată. Doresc ca și pe această cale să le mulțumim prietenilor de la Bucerdea-Vinoasă pentru ospitalitatea cu care ne-au primit și îi așteptăm la noi, pe 5-6

septembrie, la Festivalul Jumărilor care se va desfășura în satul nostru. Prin intermediul asociației noastre, primăria din Otlaca-Pustă va semna, într-un cadru festiv sâmbătă, 5 septembrie, trei contracte de înfrățire cu primăriile din Ichu (județul Alba), Salva (județul Bistrița-Năsăud) și Grăniceri (județul Arad).

Eva Bocsor Karancsi

FOAIA
românească
4 septembrie 2009
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ștefan Mihailov. Informatician: Ioan Ruja. Editura și redacția: **5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95.** Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2009: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți.